

Un mercat sucós i molt regulat

Molts líders del món de l'empresa ja han vist una oportunitat en el canvi climàtic. Els que no l'han vista, tard o d'hora ho pagaran." La sentència la fa l'exvicepresident dels EUA, Al Gore, per demostrar que no hi ha cap dicotomia entre economia i medi ambient, com volen fer creure els dirigents polítics que es desenten de la lluita contra el canvi climàtic. Una xifra estimativa recent corrobora les tesis d'Al Gore: el col·lapse climàtic pot arribar a provocar una reducció anual d'entre el 5% i el 20% del PIB al món, mentre que el cost de reduir les emissions de CO₂ només representaria un 1% del PIB mundial.

Des de la dècada dels noranta, els successius informes sobre les conseqüències de l'escalfament del planeta i la demanda social i institucional de diversos serveis han obert el pas a nous negocis en el camp de les energies alternatives, el transport no contaminant, la neteja, l'agricultura, el reciclatge, l'arquitectura sostenible o la investigació tecnològica per assolir

Vendre sostenibilitat i serveis relacionats amb el medi ambient és una bona opció de negoci. Les empreses que s'hi dediquen se sotmeten a la vigilància d'una normativa cada vegada més estricta, i dir-se "verd" sense ser-ho pot sortir molt car. Per contra, fer la feina ben feta dona dret a bonificacions atractives.

una major eficiència energètica. Milers d'empreses de tot el món han entrat de ple en l'economia verda, ja sigui reconvertint la seva producció, com el cas de les marques d'automòbil que han apostat per combustibles eficients, o creant una nova oferta per cobrir necessitats derivades de la legislació i els protocols internacionals per mirar de frenar els efectes del canvi climàtic.

Però entre tots els sectors, el que més es pot beneficiar dels trastorns del planeta és l'energètic. La majoria de les infraestructures energètiques del país

estàn obsoletes i són ineficients. Aviat, si no immediatament, hauran de protagonitzar una revolució tecnològica obligada. Les energies renovables ja han demostrat major eficàcia i eficiència, i el compromís de l'estat espanyol de situar la producció energètica alternativa en un 12% en els propers anys comença a empènyer fort per ocupar un mercat sucós. Sobre el paper, totes les companyies energètiques fa anys que fan bandera de produir energia verda. Sovint és cert, encara que sigui en unes proporcions que facin difícil visionar un impacte positiu clar, però algunes s'han aprofitat la moda del verd per captar clients sensibilitzats amb el medi ambient, malgrat que el 59% dels europeus no estiguin disposats a pagar més per energies menys contaminants. Greenpeace i les associacions de consumidors adverteixen que avui dia assegurar que l'energia ha estat produïda amb criteris de sostenibilitat i eficiència a l'estat espanyol, en les proporcions en què ho anuncien les grans companyies, "és tècnicament impossible, de manera que s'està enganyant els clients aprofitant-se de la seva sensibilitat, perquè s'oculta l'origen i l'impacte de la seva energia".

Segons un informe de Citigroup sobre les conseqüències empresarials del canvi climàtic, 74 companyies de 18 països del món ja fan l'agost amb aquest fenomen. La catalana Agbar, Acciona, Ebro Puleva, ENCE, Gamesa i Iberdrola apareixen en l'informe dels millor posicionats per liderar les noves oportunitats de negoci.

Els serveis de reciclatge, després de la producció d'energies alternatives, són potser els que han experimentat una expansió més acusada en els últims anys.

JOAN CELIA

La vigilància legal. Malgat que el nivell de conscienciació social creix i que les empreses han vist en el medi ambient un nínxol de mercat encara força verge, probablement el desencadenant d'aquesta onada de noves empreses verdes i del canvi de posicionament d'altres és la regulació estricta d'aquest mercat. A la llei de crims ambientals que s'ha d'aprovar en els propers mesos a Brussel·les, que imposa penes de presó o sancions econòmiques molt importants, se suma una nova legislació sobre responsabilitat mediambiental que entrarà en vigor durant el 2007 a l'estat espanyol. A partir d'ara, les empreses respondran per tots els danys que causin al sòl, l'aigua, les espècies i els hàbitats com a conseqüència de la seva activitat, amb independència del tamany de l'empresa. La responsabilitat de qui causi el dany serà il·limitada fins a la restitució dels recursos naturals al seu estat original.

En aquest sentit, la nova llei obligarà a empreses de determinats sectors a contractar una assegurança mediambiental o un aval o reserva tècnica. Es calcula que el pagament d'aquestes assegurances suposarà una despesa anual d'entre 81 i 138 milions d'euros. Amb aquesta mesura es pretén evitar que les empreses es declarin insolvents en el moment en què se'ls imputi un delicte mediambiental.

Però no tot són entrebancs. Els sectors que es beneficiaran més de les regulacions estrictes, perquè podran oferir els seus serveis a companyies que es veuran molt controlades per la llei, seran el de les energies renovables, la generació i el transport d'electricitat, i els de la construcció i enginyeria en el cas de les companyies que es dediquen a dissenyar i construir les plantes on es generi energia alternativa o lliure de gasos d'efecte hivernacle (nuclear, gas, solar, eòlica, etc).

D'altra banda, dedicar-se al negoci del medi ambient ajustant-se als paràmetres legals ofereix incentius fiscals i ajudes molt atractives per part de les administracions, que en alguns casos poden suposar l'empenta definitiva perquè una empresa es llanci a aquest mercat emergent.

Gemma Aguilera

Un negoci massa dependent de la caixa pública

Catalunya ha registrat en els darrers tres anys un cert estancament tant en el ritme de creació d'empreses dedicades al sector del medi ambient com en la facturació global, que només ha crescut un 7,7%, i l'aportació d'aquest sector al PIB català també s'ha reduït des del 2003. Als empresaris, els números els surten, però ajustats, i reclamen una implicació major de l'administració per donar l'empenta definitiva al sector.

L'1,49% de la població activa de Catalunya està ocupada en el sector del medi ambient, que opera fonamentalment en l'àmbit de la gestió i els tractaments ambientals, la consultoria, la recollida i el transport, l'obra civil i l'enginyeria, la neteja i l'enjardinament, i la maquinària i la tecnologia. Tot plegat, dut a terme per 1.261 empreses que operen a Catalunya, i que generen el 2% del PIB català del 2005. Les xifres, recollides en el darrer "Estudi i directori del sector econòmic del medi ambient a Catalunya 2006" elaborat per la Fundació Fòrum Ambiental, l'únic d'aquestes característiques a l'estat espanyol, dibuixen un sector prou potent. Però comparant les darreres dades de què es disposa, del bienni 2003-2005, s'apunten algunes tendències que cal analitzar. D'entrada, la facturació d'aquest sector s'ha incrementat només un 7,7%, i la seva aportació al PIB també ha perdut unes dècimes. D'altra banda, al 2006 només un 76% de les empreses que operen al mercat català tenien seu central a Catalunya, mentre que el 2003 repre-

sentaven el 89%. Però els autors de l'estudi matisen –i de fet coincideixen amb l'apreciació dels sindicats– que algunes de les xifres com la frenada en el nombre de companyies noves i el retrocés de la plantilla total (3.000 treballadors menys en dos anys) es podrien explicar també parcialment pel procés de concentració i per la introducció de tecnologia capdavantera, que fa que es necessitin menys treballadors de baixa qualificació professional i s'aposti més per professionals altament qualificats. Pel que fa al nombre d'empreses establertes al país, el sector atribueix aquesta fuga del 13% a la venda d'empreses catalanes a empreses foranes amb seus a l'estranger. Amb tot, en el sector regna l'optimisme. La gran majoria de les empreses enquestades per a l'estudi es mostren convençudes que el seu sector és el de més perspectives de creixement, i ho expliquen per l'augment de la consciència de respecte pel medi ambient tant de la ciutadania com de les empreses. Però demanen a l'administració que s'impliqui encara més en l'elaboració de campanyes de sensibilització i que